

HUSK LIGE!

- ◆ Ma 13. JAN Spiseaften
- ◆ Ti 04. FEB Spiseaften
- ◆ Ma 24. FEB Generalforsamling
- ◆ Sø 02. MAR Buffet og tøndeslagning
- ◆ Fr 21. MAR Spiseaften (traditionelle oksesteg)

Hold øje med plakater og hjemmeside! Der tages forbehold for ændringer.

- ⇒ At sende din e-mail adresse til sekretæren, så du kan komme med på en mail-liste og få hurtige informationer. Og husk at meddele ny mail-adresse.
- ⇒ At Østmøn Lokalråd er på Internettet: www.oestmoen.dk Værd at besøge!
- ⇒ Se www.moen-net.dk, hvor du kan finde masser af arrangementer i kommunen.

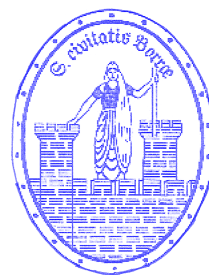

BORGERFORENINGENS BESTYRELSE M.M.:

Formand	Eva Toftebjerg Nielsen	55 81 23 36 - toftebjerg@ofir.dk
Næstform.	Birgit Madsen	55 81 27 65 - pallemdadsen@dlgtele.dk
Sekretær	Johnny Holst	22 17 70 89 - j.holst@c.dk
Kasserer	Kim Errebo	25 86 64 74 - kim.errebo@skolekom.dk
B-medlem	Christina Christensen	50 98 50 50 - annnymand@hotmail.com
B-medlem	Keld Nielsen	29 80 72 35 - keld.hans@gmail.com
B-medlem	Jan Schlegel	48 24 93 83 - jan@schlegel.dk
Suppleant	Berit Kristensen	55 81 26 07 - allan-berit@kristensen.mail.dk
Suppleant	Ib Petersen	55 81 23 23 - ibpetersen353@gmail.com
Revisor	Uffe Jørgensen	25 26 98 77 - uffe_stennersen@surfpost.dk
Revisor	Bjarno Reib	54 71 00 90 - bjarno-mona.reib@os.dk

Webmaster Annette Guldborg - annette.guldborg@gmail.com

Borgerforeningen på Internettet: www.borrebogerforening.dk

Nr. 50

Borre og Omegns Borgerforening

Borre Nyt

Januar 2014

Ansvar: Johnny Holst, sekretær/redaktør.

INDHOLD:

- Godt Nytår
- Livet på kanten
- Vælgermøde i Tøvelde
- Event i Stege Bio
- Østmøn Lokalråd har ordet
- Dagligbrugsen – bare billig!
- Den muntre spalte
- På tur med Speedy
- Havedage 2014
- Kommende arrangementer
- Husk lige
- Bestyrelsen.

GODT NYTÅR.

Bestyrelsen i Borgerforeningen for Borre og Omegn ønsker sine medlemmer, samarbejdspartnere, annoncører og sponsorer et **Godt Nytår**.

Det er vigtigt at huske, at foreningen lever af frivillighed, men dør af pligt! Sådan er det i alle foreninger, som drives af frivillige. Vi benytter derfor lejligheden til også at sige tak til de mange, der gennem året har ydet en frivillig og ulønnet indsats til gavn og glæde for alle i Borre og omegn. Uden Jeres indsats kunne det ikke lade sig gøre.

Det er sekretærens privilegium at skrive bladet, og derfor også muligheden for

at sige tak til bestyrelsen for indsatsen i 2013. Bestyrelsen er særdeles velfungerende og samarbejdet er ypperligt. Jeg tror meget af energien og lysten kommer fra medlemmernes udtrykte glæde og tilfredshed.

Også i 2013 kunne vi glæde os over tilgang til Borgerforeningen, og hilser de nye medlemmer velkommen. Naturligvis er der også nogle der forlader foreningen, af mange gode grunde, men alligevel er vi i dag 190 medlemmer i foreningen – med plads til flere.

Vi håber at se så mange som muligt ved Generalforsamlingen mandag den 24. februar kl. 1900 i forsamlingshuset.

LIVET PÅ KANTEN.

Den 8. Oktober gennemførte Borgerforeningen et interessant arrangement i samarbejde med LOF Vordingborg, Østmøn Lokalråd og med Dagli'Brugsen som sponsor for brød og kaffe.

Titlen var "Livet på kanten", som var et foredrag med debat af lektor i kommunal planlægning ved Ålborg Universitet, Jørgen Møller.

Det er fakta, at der er en "flugt" fra land til by, selv om vi her på Møn ikke kan forstå, hvorfor det er så attraktivt at bo på Tomsgårdsvej eller i Tingbjerg m.m.

Jørgen Møllers påstand er bl.a. andet, at det kun går én vej, - fra land til by, og at flere og flere landsbyer egentlig bør jævnes med jorden. Han mener vi bør følge strømmen, men kom da også med nogle forslag til, hvordan man kunne forsinke processen, - måske endda få lidt vækst.

Han havde 4 gode råd:

- Samarbejd med kommunen
- Netværkssammenhæng
- Skabe/udvikle netværk i landsbyen
- Tage godt mod nye tilflyttere

Tja – det er jo stort set allerede hvad vi gør og arbejder på her på Østmøn.

Desværre var der ikke megen tid til debat, og flere oplevede nok, at Jørgen Møller gentog sig selv og at tiden kunne være nyttiggjort bedre.

Imidlertid må vi erkende, at det skabte debat siden hen og at vi nok alle gjorde vores tanker om indlægget.

Jørgen Møllers holdning var jo helt klar den, at vi ikke kunne gøre så meget, - og igen – det går kun én vej!

Med den indstilling kan jeg godt se, at der ikke er megen grund til optimisme, men jeg har nu en anden indstilling.

ALT KAN LADE SIG GØRE!

Efter nærmere overvejelse er der flere forhold der kan ændre retningen. Nogle er mere vanskelige end andre, men dog værd at arbejde med. Opgaven er at vende flugten fra land til by, og her er mine forslag til det:

- ◆ Fibernet i alle afkroge
- ◆ Total mobilnet dækning
- ◆ Lånemuligheder til stede
- ◆ Prøveboliger
- ◆ Udbrede kendskabet til Møn
- ◆ Vordingborg kommune attraktiv for virksomheder
- ◆ Lavere statsskat i udkantsområder (som kompensation på manglende sygehuse, politi mm.)
- ◆ Udflytning af statslige virksomheder.

Ja, ja – noget er vanskeligere end andet, men det er da nogle bud!

VÆLGERMØDE I TØVELDE.

I anledning af kommunevalget var Brita og jeg den 30. Oktober til vælgermøde i Tøvelde forsamlingshus. Det havde vi faktisk aldrig været før, men Vordingborg kommune og Møn kommer os meget ved!

Der var fuldt hus – og lidt til! Vi så mange kendte ansigter fra Borre og omegn.

Alle opstillede lister var repræsenteret og hver fik 3 min. til en kort præsentation af dem selv og hvad de stod for.

Mødet blev dygtigt ledet af en lokal kendis – navnet er desværre smuttet.

Det gik jo ikke vildt hurtigt, selv om der var mange heste, som trak godt til. Max. Hastigheden er 90 km. Timen, ganske enkelt fordi motoren er blokeret ved højere fart. Jeg var nu ganske tryk med Speedy bag rattet, - han kører lige så sikkert som vi andre i de små potter.

Når man kommer til sukkerfabrikken er man langt fra alene. Der er rigtig mange store lastbiler med masser af roer. Man kører ind i en slags spiralkø, rundt til indcheck, vejning og videre til aflæsning. Vi havde 39,25 tons til aflevering.

Jeg fik "afhørt" Speedy om flere ting i hans liv. Jeg vil kun afsløre lidt af det. F.eks. at han i flere år var fisker på Bornholm og senere fik en læreplads på Møn. Jeg måtte naturligvis høre det rigtige navn og – hvorfor Speedy?

Speedys rigtige navn er....., nej det tror jeg ikke jeg vil fortælle, men "øgenavnet" stammer fra hans tid som fisker, hvor han skulle hente øl. Det gik åbenbart så langsomt, at de kaldte ham "Jens Lyn". Det blev senere til Speedy i forbindelse med en landeplage af en sang: "Speedy Gonzales".

Tak til Speedy for en herlig tur. Får andre lyst, så kan det jo være, at der er plads – spørg dog!

HAVEDAGE 2014

Borgerforeningen har gennemført besøg i forskellige haver gennem flere år. Der kommer mellem 0 – og 20 besøgende (regn og rusk giver ikke mange besøgende).

I 2013 lykkedes det IKKE at gennemføre havebesøg, men vi vil gerne gentage "Havedagene" i 2014. Har du lyst til at lægge have til?

Det er ganske enkelt og ukompliceret, og din have behøver ikke være en park. Det kan være du blot har en spændende køkkenhave, eller staudebede, eller sjove havenisser eller noget helt andet. Besøgene starter kl. 1900 og slutter ca. 2100. Gæsterne har selv kaffe og brød med. Erfaringen er, at værterne laver lidt ekstrakaffe, men det er ganske frivilligt. Erfaringen er også, at gæsterne er meget generøse med at dele kage ud – alene det er et besøg værd!

Ideen er at få inspiration, snakke planter, anlæg eller hvad der nu kan have interesse. Bonus effekten er hyggeligt samvær i et par timer. Du bestemmer selv datoen for, hvornår du holder åben have for Borgerforeningens medlemmer.

Kontakt sekretøren snarest, hvis du har haven!

DEN MUNTRE SPALTE

En pige tager sin kæreste med hjem til sine forældre for første gang. Efter middagen beder moderen sin mand om at spørge den unge mand ud.

Faderen inviterer den unge mand ind i kontoret for at få en drink.

Hvad er dine planer, spørger han den unge mand.

Jeg studerer Bibelen, svarer han.

En bibelstuderende, hmmm, sagde svingfaderen, beundringsværdigt, men hvordan vil du sørge for min datter på den måde, hun er vant til?

Jeg vil studere og Gud vil sørge for os. Hvordan vil du købe hende den forlovelsesring hun fortjener, spørger faderen. Jeg vil koncentrere mig om mine studier og Gud vil sørge for os, siger den unge mand.

Men hvad med børn, spørger faderen, hvordan vil du sørge for børn?

De skal ikke gøre Dem nogen bekymringer hr, Gud vil sørge for os, svarer den unge mand.

Samtalen fortsætter på denne måde i nogen tid og hver gang insisterer den unge mand på, at Gud vil sørge for ham og hans familie.

Senere spørger moderen sin mand: Hvordan gik det, skat?

Faderen svarer: Han har hverken job eller nogen planer, men den gode nyhed er, at han tror, at jeg er Gud.

Stedet hvor vi dagligt mødes!

PÅ TUR MED SPEEDY.

Om morgenen den 3. December blev jeg ringet op af en herre som spurgte: "Er det sekretøren for det berømte blad Borre Nyt?".

Vist så, sagde jeg, har du en god historie?

"Ja, det er Speedy, vil du med på en roetur fra Møn til Nyk. Falster?".

Jeg havde det lidt som Jan Glintborg og hans makker i udsendelsen: "Må vi komme med", og svarede omgående ja tak!

Det var et godt valg. Speedy samlede mig op uden for lågen i sin (firmaets) næsten nye Mercedes med rigtig mange hjul på (26) og 480 hestekræfter (det er godt nok mange muleposer der skal til, for at uhyret kører).

Det er jo noget andet end min lille Suzuki Ignis med 4 hjul og 105 hestekræfter.

Vel ombord hastede vi mod Nyk. Falster. Det var ren luksus. Der var 23 gr. Varme og rygning var tilladt! Allerede på det tidspunkt vidste jeg, at det kunne kun blive en herlig tur, - med fuld damp på cigaren (lokkede endda Speedy til at nyde en).

Det er specielt at sidde så højt oppe og køre gennem Borre og i øvrigt hele vejen til Nyk. Falster. Herlig udsigt til meget jeg ikke anede fandtes. Endvidere viste det sig, at Speedy er en underholdende og god fortæller, så jeg fik mange interessante historier om meget af det vi så. Dertil kom, at om næsten hver eneste store lastbil vi mødte, kunne Speedy berette om fører, firme m.m.

Når man giver ordet til en politiker, beholder han det, til det bliver taget fra ham, - og det skete med stor effektivitet så alle kom til orde.

Efter præsentationen var der spørgsmål til panelet, og der kom mange og gammel kendte:

Affaldsaffgifter, kloakering, befolkningsprognose, nyt rådhus eller ej, snerydning, skoler, arbejdspladser, weekendattester, vindmøller, erhvervsudvikling, Møn som selvstændig kommune, buskørsel, lokalrådene, fibernet, mobilnet, Møn Nu, markedsføring.

Alt i alt en spændende aften, hvor nogle politikere "faldt igennem" og andre "trængte igennem"! Vi kunne da drage hjemad meget klogere på, hvem der var i spil til vores stemmer.

PS! Til lykke til Knud Larsen med valget og jobbet som ny borgmester.

EVENT I STEGE BIO.

Den 13. November var der en særlig aften i Stege Bio, hvor der først var et indlæg fra Krista Steffensen, Liselund

Slot, i form af græskarsuppe med brød, som vi kunne nyde, medens Krista fortalte om det økologisk bæredygtige køkken på Liselund.

Herefter så vi en herlig film med titlen: "Shirley og Hinda – oprørske oldemødre"

Veninderne Shirley (90) og Hinda (84) er så gamle, at de har set efterdønningerne af den store krise i 1929 med deres egne øjne. Som pensionister i nutidens Seattle oplever de, at politikerne ligesom dengang lover bedre tider, hvis bare alle forbruger mere. Dette triste déjà-vu provokerer Shirley og Hinda til at køre ud på deres el-scootere for at stille USA's økonomiske elite et par nødvendige spørgsmål.

De formår at sætte spørgsmål ved den fastlåste tanke om, at bare der kommer vækst, er alle problemer løst. De mener ikke, at vækst er løsningen, - men problemet. Det er ok med vækst, men den skal være bæredygtig (økologisk m.m.).

Filmen blev vist i 66 biografer på én gang, hvor der efterfølgende var direkte kontakt til Shirley og Hinda i USA, hvor man via SMS til en ordstyrer i Dagmar Bio kunne stille spørgsmål til damerne.

DE GJORDE NOGET!

En mageløs oplevelse!

ØSTMØN LOKALRÅD HAR ORDET.

Af Annette Kingombe

Om en udviklingsplan for Østmøn

Østmøns lokalråd tog i efteråret 2013 fat i Vordingborg kommunes opfordring til at udarbejde en lokal udviklingsplan. Der blev skrevet et oplæg, som blev præsenteret og begrundet på lokalrådets generalforsamling den 23. Oktober 2013.

Hvorfor giver det mening at arbejde med en udviklingsplan for Østmøn: faldende befolkningstal, stigende gennemsnitsalder med deraf følgende konsekvenser, bl.a. større afstand til læge og anden sundhedspleje, større afstand til skoler og børnehaver, tomme ejendomme, butiksdød - en udvikling, som vi håber kan vendes med en strategisk, overordnet udviklingsplan.

Vordingborg kommune bakker op om lokalrådenes arbejde og har afsat midler, som kan søges anvendt til lokalrådenes projekter.

Efter præsentationen og en iderunde blev der nedsat en projektgruppe bestående halvt af lokalrådsmedlemmer, halvt af andre østmøn-borgere.

Oplæg til strategidrøftelse og referat fra generalforsamlingen ligger på lokalrådets hjemmeside, www.oestmoen.dk.

Hvordan kommer vi videre:

Projektgruppen holdt sit første møde i Mollys Hus den 28. november. Her fortalte hver enkelt deltager om sine ønsker og ideer. Og derefter blev der nedsat tre arbejdsgrupper:

Gruppe 1 **Bosætning** som vil arbejde med 'hvorfor flytter folk?', nabohjælp, det sociale, natur/kulturformidling, events.

Gruppens arbejde hænger uløseligt sammen med arbejdet i de to andre grupper, idet arbejdspladser og attraktive huse og landsbyer er forudsætninger for at skabe bosætning.

Gruppen overvejer forskellige tiltag, der kan gøre Østmøn attraktivt for en tilflytter.

Gruppe 2 **Forskønnelse**, som vil arbejde sammen med Vordingborg kommunes projekt om tre landsbyer langs Klin-tevejen (Hjertebjerg/Elmelunde, Borre/ Ny Borre og Magleby).

Samarbejdet vil blandt andet dreje sig om at 'udpege bevaringsværdige bygninger, markante bysammenhænge og historiske bystrukturer, omhandle ejerskab til bygrunde efter nedrivning og anvise mulige anvendelser for bygrunde efter nedrivning - alt sammen med forskønnelse som mål'.

Lokalrådet har deltaget i en byvandring i de tre landsbyer med udgangspunkt i kommunens notater om huse til renovering eller nedrivning.

Forskønnelsesgruppen planlægger selv en byvandring for at få et bedre overblik over opgaven.

Vordingborg kommune afholder tre fyraftensmøder i begyndelsen af året og et borgermøde i marts måned - med deltagelse af forskønnelsesgruppen.

Gruppe 3 **Erhverv**. Emner: fibernet, landbrug, turismeerhverv, dagligvareforretning.

Gruppen vil undersøge erhvervsstrukturen i dag - hvilke virksomheder er der på Østmøn, hvad kendetegner dem, hvor mange mikrovirksomheder, hvor udbredt er hjemmearbejdspladser.

Gruppen vil overveje at arrangere en erhvervsdag for nuværende og potentielle virksomhedsejere.

Vordingborg kommune har igangsat et turismeprojekt med det formål at fordoble turismeøkonomien og yde hjælp til lokale turismevirksomheder.

Østmøngruppen nedsætter ikke en selvstændig projektgruppe vedr. turisme men vil følge kommunens projekt tæt.

Sekretærens bemærkninger:

Umiddelbart efter Generalforsamlingen var der travlhed ved "bestyrelsesbordet" med tilmeldinger til projektgrup-

pen.

Det er prisværdigt, at så mange havde energi og lyst til at indgå i arbejdet med at udvikle Østmøn.

Igen kunne det konstateres, at Østmøns Lokalråd evner at tiltrække rigtig mange til deres møder, som altid er særdeles relevante i indhold, seriøst gennemført og dygtigt ledet.

Der er al mulig grund til optimisme.

Se jævnligt www.oestmoen.dk

DAGLI'BRUGSEN – BARE BILLIG!

Af Keld Nielsen

Som bekendt nedsatte Dagli'Brugsen i januar 2013 prisen på 230 varer i serien X-tra, så de matcher discountbutikkene. Fra 4. november 2013 er priserne nedsat yderligere på 1800 varer.

Direktøren for Dagli'Brugsen udtaler, at fjernelsen af lukkeloven har været dyr for deres butikker, fordi folk i højere grad er begyndt at køre til de større butikker om søndagen. På den anden side værdsætter de fleste den personlige service samt vareudbuddet i Dagli'Brugsen, så øvelsen går på at fjerne et image af at være for dyre.

Kæden har de sidste 20 år klaret sig bedre end forventet, men en faldende omsætning vil kunne koste flere af butikkerne livet. Det er hvad Dagli'Brugsen siger, og de har helt ret.

Jeg har tidligere påstået, at ved rettidig omhu omkring indkøb – ved medlemskab samt benyttelse af tilbuddene er det muligt at lægge mindst 80-90 procent af sine indkøb i Dagli'Brugsen uden at det er dyrere end at handle i discountbutikkerne. Og det er ikke blevet mindre rigtigt ved de sidste prisnedsættelser, - tværtimod.

Så lad os købe ind i vores Dagli'Brugs og nyde godt af den daglige kontakt med et dygtigt og velkendt personale, samt mødet med bysbørn over køledisken. Og deltag i og glæde os over de arrangementer Dagli'Brugsen står for hen over året, som gør det sjovere at være Borre – og – omegn – borger.

Det er ikke svært og ikke dyrt – vi skal bare huske det!!

– Og et rigtig godt Nytår til alle.